

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3112/2015. (VI. 23.) AB HATÁROZATA**alkotmányjogi panasz elutasításáról**

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.I.35.455/2012/2. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt elutasítja.

Indokolás**I.**

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Kúria Kfv.I.35.455/2012/2. számú végzése (továbbiakban: „Végzés2”) alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.
- [2] Az indítványozó terhére jogerős adóhatósági határozat 24 903 561 Ft adóhiányt, 10 103 887 Ft késedelmi pótlékot, valamint 12 451 781 Ft adóbírságot állapított meg. A jogerős adóhatósági határozat bírósági felülvizsgálata során az indítványozó jogi képviselővel járt el, akinek a képviseleti jogosultsága elfogadott volt. A jogerős érdemi ítéletet 2012. január 23-án vette át a tértivevény tanúsága szerint a jogi képviselő. Az ítélet ellen a panaszos felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Kúriához ezen (az alapeljárásban is részt vett) jogi képviselője útján 2012. február 20-án. A kúriai felülvizsgálati kérelmet a jogi képviselő aláírásával ellátta, de ahhoz külön meghatalmazás csatolására nem került sor. A Kúria Kfv.I.35.175/2012/2. számú végzésével 2012. március 19-én felhívta az indítványozót (a perbeli felperest) és a felülvizsgálati kérelmet bélyegzőjével és aláírásával ellátó ügyvédet, hogy a Kúria előtti eljárásra feljogosító meghatalmazást a végzés kézhezvételétől számított 8 napon belül csatolják be, mivel az „az iratok közt nem volt fellelhető”.
- [3] A hiánypótlásra felhívó végzést a felperes (indítványozó) a tértivevény tanúsága szerint 2012. március 29-én átvette, majd március 30-án személyesen eljárva benyújtotta a felülvizsgálati kérelmet ellenjegyző ügyvédnek

2012. március 28. napján adott meghatalmazást, melyet a meghatalmazott ügyvéd az aláírásával nem látott el. A polgári perrendtartásról szóló törvény (a továbbiakban: Pp.) 272. § (1) illetve (4) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelmet az elsőfokú határozatot hozó bíróságnál a határozat közlésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani, melyhez – ha arra korábban nem került sor – csatolni kell a jogi képviselő meghatalmazását is. A felperesnek erre figyelemmel, legkésőbb 2012. március 23. napjáig kellett volna szabályszerű meghatalmazással jogi képviselőt meghatalmaznia ahhoz, hogy a rendkívüli jogorvoslati eljárás kezdeményezésére irányuló perbeli cselekménye joghatállyal bírjon. Tekintettel arra, hogy az indítványozó a meghatalmazást fenti határidőn túli időpontban és alakilag sem szabályszerűen terjesztette elő, a Kúria a felülvizsgálati kérelmet a 2012. április 5-én kelt Kfv.I.35.175/2012/5. számú végzésében (a továbbiakban: „Végzés1”) elutasította. Az elutasító végzést az indítványozónak kézbesítette.

[4] 2. A „Végzés1” indítványozónak történt kézbesítését és általa való kézhezvételét megelőzően – az indítványozó általi telefonos érdeklődés során kapott információ alapján – az indítványozó személyesen eljárva 2012. április 13-án benyújtotta a korábbiakban, az alapügyben 2009. október 1. napján az alapeljárásban őt képviselő ügyvédjének adott meghatalmazást, egy az említett ügyvéd által írt kísérléssel együtt. A kísérléssel tanúsága szerint a korábbi meghatalmazást az ügyvéd időközben a „saját aktájában másodpéldányban fellelte” (az alapügyben a Pest Megyei bíróság előtt is ezen meghatalmazás került benyújtásra, és az első fokú eljárás során ezen alapult a jogi képviselő képviseleti joga). Mivel ezen benyújtás – a 2012. március 19-én kelt hiánypótló felhívásban megjelölt 8 napos határidőhöz képest – elkésztett, továbbá a „Végzés1”-gyel szemben további jogorvoslati lehetőség már nem állt rendelkezésre, a Kúria hivatalból igazgatási jogkörben vizsgálta meg az eljárást. Ennek során megállapította, hogy a korábbi hiánypótlási felhívásra és ennek az eredménytelenségére tekintettel a felülvizsgálati kérelem elutasítására jogszzerűen került sor. Erre figyelemmel a „Végzés1” hivatalból történő hatályon kívül helyezésére nem látott okot.

[5] 3. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában előadta, hogy a bírósági alapeljárás során a jogi képviselő képviseleti jogosultsága mindvégig igazolt volt, ezt sem az alapügyben, sem a végrehajtás felfüggesztésével összefüggő ügyben nem vitatta a bíróság. Mivel A Pp. 272. § (3) bekezdése szerint a jogi képviselő meghatalmazását csak akkor kell a felülvizsgálati kérelemhez csatolni, ha

arra korábban nem került sor, ezért az indítványozó álláspontja szerint „hibás volt” a kúriai „Végzés1”, ami azon az alapon rendelt el hiánypótlást, hogy a meghatalmazás sem a Kúriára felterjesztett, sem a Pest Megyei Bíróságon pótközlőben maradt iratok között nem volt fellelhető. Az indítványozó álláspontja szerint ilyen esetben a Kúriának hivatalból kellett volna intézkednie a meghatalmazás beszerzése iránt, mely által nem hátrította volna át az indítványozóra a már korábban jogszerűen becsatolt meghatalmazás ismételt becsatolása elmulasztásának a hátrányos jogkövetkezményét.

[6] Az indítványozó előadta, hogy a „Végzés1”-gyel szemben alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az említett panasz befogadását az Alkotmánybíróság a 3021/2013. (I. 28.) AB végzéssel (a továbbiakban: Abh.) az Ügyrend 32. § (3) bekezdés a) pontja alapján visszautasította, arra hivatkozva, hogy nincs helye az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz benyújtásának akkor, ha a Kúria a felülvizsgálati kérelmet azért utasítja el, mert a hiánypótlás vagy kiegészítés elmaradt. Mivel a jogi képviselő tényszerűen megállapíthatóan és bizonyítottan elmulasztotta szabályszerűen becsatolni a meghatalmazást, ezért a „Végzés1” meghozatala és az Alkotmánybíróság Abh.-ban foglalt döntése ennek a folyamán volt.

[7] 4. Az indítványozó utóbb személyesen kérte, hogy a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős ítéletet ismételten kézbesítsék, immár a részére, mivel az korábban „csak” – érvelése szerint „a Kúria által megállapítottak szerint képviselői joggal nem rendelkező” – ügyvédnek lett kézbesítve. Az említett kézbesítésre 2012. június 12-én került sor, majd ezt követően 2012. június 18-án az indítványozó (ismételten felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, immár egy új jogi képviselővel eljárva. Az indítványozó álláspontja szerint ez utóbbi, a jogi képviseletre adott szabályszerű meghatalmazással benyújtott felülvizsgálati kérelem a jogerős ítélet kézhezvételét követő 60 napon belül szabályszerűen került előterjesztésre. Az indítványozó szerint – miután a képviselői jogosultságot a Kúria a saját eljárásában nem tartotta igazoltnak, ugyanakkor ennek ellenére mégis az alapügyben eljáró ügyvédnek kézbesítette a „Végzés1”-et, és ezen ügyvédnek történt meg korábban az érdemi ítélet kézbesítése is – nem volt joghatályos az alapügyben az érdemi jogerős ítéletnek a jogi képviselő részére történt kézbesítése. Az indítványozó álláspontja szerint erre tekintettel, a jogerős ítélet általa történt kézhezvételét követően jogszerűen nyújthat be ismételten felülvizsgálati kérelmet. Az indítványozó ismételten előterjesztett felülvizsgálati kérelmét a Kúria azzal az indokkal utasította el, hogy ugyanazon ítélettel szemben nincs helye ismételt felülvizsgálati kérelem benyújtásának.

- [8] 5. Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria eljárása illetve végzése sérti a tisztességes eljáráshoz való jogát, miután ellehetetlenítette a jogorvoslathoz való jogának gyakorlását. Az indítványozó álláspontja szerint a számára nyitva álló tényleges és hatékony jogorvoslat igénybevételének lehetőségét zárta el a Kúria azzal, hogy a korábban elfogadott, de a kúriai eljárásban már fel nem lelhető meghatalmazás beszerzése iránt hivatalból nem intézkedett, hanem a meghatalmazás hiányát „az indítványozó terhére róta” azáltal, hogy azt ismételten tőle kérte be. Az indítványozó azt is kifogásolta, hogy a Kúria a „Végzés1”-et a felülvizsgálati eljárásában jogi képviselőként el nem fogadott ügyvédnek kézbesítette, végül pedig az ismételten beterjesztett, álláspontja szerint „szabályos” felülvizsgálati kérelem elbírálását „megtagadta”. Az indítványozó álláspontja szerint ezzel a Kúria nem teljesítette a tisztességes eljárás feltételeit.
- [9] 6. Az indítványozó a jelen ügyben a „Végzés2”-vel szemben fordult alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz, mivel álláspontja szerint a Kúria végzése sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált tisztességes eljáráshoz való jogát és a (7) bekezdésében meghatározott jogorvoslathoz való jogát azzal, hogy érdemi vizsgálat nélkül utasította el az indítványozó felülvizsgálati kérelmét, mely által nem biztosította számára a hatékony jogorvoslat érvényesülését.

II.

- [10] Az Alaptörvénynek az indítvánnyal érintett rendelkezései:

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

[...]

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

III.

- [11] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a értelmében az érdemi vizsgálat előtt megvizsgálta az alkotmányjogi panasz befogadásának törvényi feltételeit.

- [12] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz benyújtására az Abtv. 30. § (1) bekezdésében előírt hatvan napos határidőt megtartotta. Az indítvány az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt feltételeknek megfelel: hivatkozik az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 27. §-a szerinti hatáskörére [52. § (1b) bekezdés a) pont]; megnevezi az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő jogot, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogot, és részletezi az Alaptörvényben biztosított joga sérelmét [52. § (1b) bekezdés b) pont] [52. § (1b) bekezdés d) pont]; megjelöli továbbá a sérelmes bírósági döntést és kéri annak megsemmisítését [52. § (1b) bekezdés c) pont]; melyre nézve határozott kérelmet és részletes indokolást ad elő [52. § (1b) bekezdés e) és f) pont].
- [13] Az alkotmánybírói eljárás alapjául szolgáló ügyben az indítványozó peres félként szerepelt, így az alkotmányjogi panasz eljárás tekintetében az érintettség fennáll. Az indítványozó a panaszt olyan Kúriai végzéssel szemben terjesztette elő, amely eljárást befejező egyéb döntés, azzal szemben az indítványozó számára további jogorvoslat nincs biztosítva, így az alkotmányjogi panasz e tekintetben is megfelel az Abtv. 27. § szerinti követelményeknek.
- [14] Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a vizsgált esetben az vet fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, hogy a Kúria „Végzés2”-ben foglalt – a felülvizsgálati kérelmet érdemi (tartalmi) vizsgálat nélkül elutasító – döntése, illetve a „Végzés1” kézbesítési körülményei sértették-e a tisztességes eljárás követelményét, kizárták-e az indítványozó jogorvoslathoz való jogát, az indítványozó által kifogásoltak megalapozzák-e a bírói jogalkalmazás alaptörvényellenességét. Ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt befogadta és érdemben bírálta el.

IV.

- [15] Az indítvány nem megalapozott.
- [16] Az Alkotmánybíróság először röviden áttekintette a felülvizsgálati eljárásban előírt kötelező jogi képviselettel kapcsolatos eljárási kérdéseket.
- [17] 1. A Pp. 272. § (4) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelemhez – ha arra korábban nem került sor – csatolni kell a jogi képviselő meghatalmazását is. A Pp. 69–70. §-ának szabályai és az irányadó bírósági joggyakorlat szerint a felülvizsgálatot illetően a meghatalmazásnak a per egész tartamára kell szólnia [BH1994.376], a per vitelére vonatkozó meghatalmazás – főszabály szerint – kiterjed a rendkívüli perorvoslatokra is [BH2000.211]. Így, ha az indítványozó

azt benyújtotta, és az alsóbb fokú bíróságok által elfogadásra is került, valamint tárgyi hatályát tekintve nem volt benne olyan szűkítés, hogy ne terjedne ki az egész eljárásra, beleértve a rendkívüli perorvoslatokat is, akkor az indítványozó bár bízhatott abban, hogy meghatalmazása joghatályosságához nem fér kétség, ugyanakkor a Kúria a felülvizsgálati eljárás során bármikor hivatalból vizsgálhatja a felülvizsgálati eljárásra is kiterjedő meghatalmazás meglétét. A Pp. 73. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a felülvizsgálati kérelem előterjesztője számára kötelező a jogi képviselő, így annak a vizsgálata is szükséges, hogy a jogi képviselő rendelkezik-e érvényes meghatalmazással a kérelem előterjesztésének időpontjában. A Pp. 72. § szerint a képviselői jogosultságot a bíróság az eljárás bármely szakában hivatalból vizsgálja, így amennyiben annak fennállását aggályosnak látja, az esetben nem csupán lehetősége, hanem egyben kötelezettsége is meggyőződni a meghatalmazás érvényességéről. A meghatalmazás tárgyi hatálya a meghatalmazó akaratától függ, a meghatalmazott eljárásának a terjedelmét ez szabja meg, továbbá – bizalmi jellege folytán – bármikor vissza is vonható. A szabályszerű meghatalmazás megléte a felülvizsgálati eljárásban nem vélelmezhető, illetve nem következtethető ki az alapügyben eljáró bíróságok eljárásából. A jogi képviselő a meghatalmazotti mivoltát a bíróság felhívására köteles igazolni az eljárás bármely szakában. Bármely okra is vezethető vissza a meghatalmazás fellelhetőségének a hiánya, a hiány pótlása szükséges. Miután a vizsgált esetben a Kúria nem tudott kétséget kizáróan megbizonyosodni a felülvizsgálati eljárásra is kiterjedő meghatalmazás létéről, és hiánypótlási felhívás ellenére sem történt meg a hiánypótlásra kötelezett részéről a szabályos meghatalmazás csatolása, a Kúria a „Végzés1”-ben elutasította a felülvizsgálati kérelmet.

[18] A „Végzés1”-gyel szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság az ABh-ban korábban már elbírálta és visszautasította azt, mivel a felülvizsgálati eljárásban a hiánypótlás vagy kiegészítés elmaradása kizárja a felülvizsgálati ítélettel szemben előterjesztett panasz érdemi elbírálását, ezért érdemi (tartalmi) alkotmányossági vizsgálatra az Alkotmánybíróságnak nem volt lehetősége. Az alkotmányjogi panasz lényege és célja az Alaptörvényben biztosított jogok védelme, így amennyiben a Kúria által elrendelt hiánypótlás elmaradása a felülvizsgálati eljárás nyilvánvaló akadályát képezi, a Kúria alapjogokkal összefüggő kérdéseket érdemben nem dönt el az eljárást lezáró végzésében.

[19] 2. A jelen ügyben a panaszos nem a „Végzés1” tartalmával, hanem annak kézbesítésével kapcsolatos aggályokat vázol fel, továbbá azt az álláspontját

fejti ki, hogy ha a Kúria a felülvizsgálati eljárásban nem fogadta el (nem látta igazoltnak) az alapügyben eljáró jogi képviselő képviseleti jogosultságát, akkor álláspontja szerint már a jogerős ítélet kézbesítése sem volt joghatályos. Ezért volt jogosult – véleménye szerint – ismételten ugyanazon ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet előterjeszteni. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság a bírósági eljárást a „Végzés1” kézbesítésével összefüggő körülményektől kezdődően megvizsgálta. Bár a képviselő nyilatkozatait a fél nyilatkozataként kell értékelni, a szabályos meghatalmazással nem bíró „képviselő” esetén ugyanakkor vizsgálendő kérdés az, hogy ha a meghatalmazotti minőség a felülvizsgálati eljárásban nem igazolt, és a felülvizsgálati kérelem érdemi (tartalmi) vizsgálat nélküli elutasítására kerül sor, akkor a kézbesítés körülményei vezethetnek-e a tisztességes eljárás és a jogorvoslathoz való jog indítványozó által állított sérelméhez, és a „Végzés2” alaptörvény-ellenességének a megállapításához.

- [20] 3. A perbeli képviselet során a képviselő nyilatkozatait a fél nyilatkozataként, illetve eljárásaként kell megítélni. A perbeli meghatalmazás nem csupán a szűkebb értelemben vett peres eljárásra, hanem a perrel kapcsolatos, azaz a perindítás előtt vagy épp annak jogerős befejezését követően felmerülő cselekményekre is kiterjed, akár a per jogerős befejezése után a rendkívüli perorvoslatokra és a végrehajtásra is [BH2000. 211.]. Nincs tehát akadálya annak sem – s ez a követett bírósági gyakorlat is –, hogy a bíróság a perújítási, felülvizsgálati kérelmet és az idézést az alapügyben eljáró képviselő kezéhez kézbesítse, amennyiben a meghatalmazás nem kétséges, vagy a tekintetben változást nem jelentettek be a bíróságnak.
- [21] A Pp. 97. §-a értelmében, ha a félnek a per vitelére meghatalmazottja van, a bírósági iratokat a fél helyett a meghatalmazottnak kell kézbesíteni.
- [22] A képviselő mulasztásai is a fél terhére esnek. Kötelező jogi képviselet hiányában, a bíróság felhívása ellenére sem igazolt meghatalmazás esetén, a képviseleti jogosultság figyelmen kívül hagyása mellett közvetlenül a féllel szemben kell az eljárás lefolytatásához szükséges intézkedéseket megtenni. [BH1998. 387.] Ezzel szemben ugyanakkor a kötelező jogi képviselet esetén – így a Kúriai eljárás során is – a kérelem kelléke a szabályszerű meghatalmazás, hiánya a kérelem elutasítását vonja maga után. A bíróság a BH1994. 270. ügyben (egy cégügyben) foglalkozott azzal az esettel, ha a jogi képviselő meghatalmazása szabálytalan, és azt a megállapítást tette, hogy nem sért jogszabályt a bíróság, ha a bírósági iratokat ez esetben nem a jogi képviselőnek, hanem a cég képviselőjének (ügyvezető) kézbesíti. Ugyanakkor a Pp. 73/B. §

(1) bekezdés értelmében a jogi képviselő nélkül eljáró fél cselekménye és nyilatkozata hatálytalan, amennyiben kötelező a jogi képviselő, és ez vonatkozik azon esetre is, ha a jogi képviselő nem rendelkezik szabályos meghatalmazással. Mindezekből következően a Kúriát terhelő, a kérelmező felé teljesítendő közvetlen kézbesítési kötelezettség a „Végzés1” tekintetében – a jelen tényállás mellett – nem vezethető le. Ugyanakkor megállapítható, hogy a Kúria a kérdéses végzéseit a panaszosnak közvetlenül is kézbesítette. A jogerős (érdemi) ítéletet pedig a panaszos jogi képviselőjének korábban szabályszerűen kézbesítették, azon eljárásban a jogi képviselő képviseleti jogosultsága elfogadott volt. Abból a tényből, hogy a Kúria előtti hiányos, majd szabálytalan meghatalmazás a felülvizsgálati kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításához vezetett, nem következik az, hogy az alapeljárásban nem volt elfogadott a képviseleti jogosultság, és ezáltal ne lett volna szabályszerű a jogi képviselő részére az érdemi ítélet kézbesítése.

[23] 4. A panaszos kérelmére utóbb számára ismételten közvetlenül is kézbesítették a jogerős (érdemi) ítéletet, mellyel szemben ismételten felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő (immár egy új és szabályos meghatalmazással igazolt jogi képviselő útján), amelyet a Kúria a „Végzés2”-ben visszautasított. A panaszos a jogerős (érdemi) ítélet kézbesítésével összefüggő, állítása szerinti „eljárás szabálytalansággal” (nem joghatályos kézbesítés) kívánta alátámasztani a „Végzés2” alaptörvény-ellenességét, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jogának és az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogának sérelmét állítva.

[24] 5. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépése előtt meghozott döntéseinek hivatkozhatóságával kapcsolatosan a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatában kifejtette, hogy az Alkotmánybíróság felhasználhatja a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket és alkotmányossági összefüggéseket, ha az Alaptörvény adott szakaszának az Alkotmánnyal fennálló tartalmi egyezése, az Alaptörvény egészét illető kontextuális egyezősége, az Alaptörvény értelmezési szabályainak figyelembevétele és a konkrét ügy alapján a megállapítások alkalmazhatóságának nincs akadálya, és szükségesnek mutatkozik azoknak a döntés indoklásába történő beillesztése. A jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog szabályait a régi Alkotmány és az Alaptörvény lényegében egyező módon tartalmazza, ezért az Alkotmánybíróság ebben a tárgykörben hozott korábbi határozatai hivatkozhatók és idézhetők jelen ügyben is.

- [25] 6. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljárás tekintetében az Alkotmánybíróság már korábban megállapította, hogy az olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni, magában foglalja a bírósággal és az eljárással szemben megkövetelt tulajdonságokat, és egyben biztosítja az alkotmányos eljárási garanciák teljesedését [6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 95.]. A tisztességes eljárás kereteit garanciák sokasága tölti ki, fogalma nem képez zárt rendszert, a számos részjogosítványból álló jognak a bírósági eljárás egészét áthatóan kell érvényesülnie. A bíróságnak esetlegesen még egy döntés lényegére kiható jogi tévedése sem jelenti feltétlenül és egyúttal azt, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog sérült. {3005/2014. (I. 31.) AB végzés, Indokolás [22.]} Nem sérül a tisztességes eljáráshoz való jog akár olyan esetekben sem, amikor a bíróság a tisztességes eljárás követelményeinek eleget téve helytelen következtetésekre jut döntésében.
- [26] Az ügyben a Kúria előtt nem merülhetett fel az, hogy az indítványozó fél nem rendelkezett tudomással az eljárási cselekményekről, hiszen – a fentiekben megállapítottak szerint – a szabálytalan meghatalmazás elkészítésében közreműködött, azt ő maga aláírta, később pedig személyes benyújtással, telefonos érdeklődéssel eljárási részcselekményekben közreműködött; a kérdéses végzések részére kézbesítésre kerültek. A képviseleti jogosultság Kúria előtti el nem fogadásából (igazoltságának hiányából) nem következik az alapügyben fennálló képviseleti jogosultság megítélése (annak hiánya); nem lehet olyan megállapítást levonni, hogy az alapügyben korábban a jogi képviselő által tett, avagy a bíróság által a jogi képviselő felé tett eljárási cselekmények ezen okból hatálytalanok lennének.
- [27] Az elvárhatóság mértéke a jogi képviselet esetén magasabb, mint a jogi képviselet nélküli eljárásokban [BDT.2004.1030]. A polgári perrendtartás eljárási szabályainak és a keresetindítási határidejének áttöréséhez vezetne, ha a képviselő nyilvánvaló mulasztásával szemben a fél saját vétlenségét állítva, a saját részére történő kézbesítést követően újabb kereset benyújtással ismételten élhetne. A tisztességes eljáráshoz való jog [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése] érvényesülése vonatkozásában a bíróságok esetlegesen felmerülő iratkezelési hibái sem mentesítik a kötelező jogi képviselettel eljáró feleket a törvényi előírások betartása alól. A mulasztás igazolásával összefüggő, illetve a kézbesítési körülmények mint tényszerű és joggyakorlati kérdések mérlegelése nem az Alkotmánybíróság, hanem a Kúria döntési jogkörébe tartozik, amennyiben az az eljárás tisztességtelenségének az alkotmányossági szintjét (alaptörvényi mércéjét) nem éri el. A fentiek alapján a jelen ügyben az Alkotmánybíróság

azt állapította meg, hogy a „Végzés2” meghozatala során a Pp. szabályainak az alkalmazása tekintetében nem igazolt a panaszos olyan törvényellenes jogalkalmazást, ami a vizsgált ügyben megalapozhatta volna a tisztességes eljárás sérelmére alapított alaptörvény-ellenességet.

[28] 7. Az Alaptörvény a XXVIII. cikk (7) bekezdésében kimondja, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslathoz való jog az ügyféli jogok érvényesítésének egyik legfontosabb garanciája, általános jelleggel áll fenn, azonban gyakorlása feltételhez kötött. Tekintettel kell lenni arra, hogy ne csak formálisan valósuljon meg a jogorvoslat lehetősége, hanem az ténylegesen is alkalmas legyen arra, hogy betöltse szerepét a jogrendszerben. Ugyanakkor a peres eljárás eljárási szabályainak a betartatása nélkül a jogbiztonság szenvedne csorbát. A jogorvoslathoz való jog nem korlátozhatatlan alapjog, a jogalkotó határidőkhöz, és a jogbiztonság érdekében egyéb szabályokhoz, például jogi képviselő meglétéhez kötheti annak gyakorlását. Az Alkotmánybíróság több határozatában is kifejtette, hogy a jogorvoslathoz való jog általánosan a rendes jogorvoslat lehetőségének meglétét követeli meg; az Alkotmánybíróság 1/1994. (I. 7.) AB határozata óta követett gyakorlata szerint: „a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében foglalt alkotmányi rendelkezéssel összefüggésbe nem hozható. Mivel a felülvizsgálat az alkotmányosan megkövetelt rendes jogorvoslaton túlmenő rendelkezés, a törvényhozónak – egyéb alkotmányi rendelkezésekkel összhangban (pl. diszkrimináció tilalma) – teljes szabadságában áll ennek tartalmát és korlátait megállapítani.” (ABH 1994, 29, 38.).

[29] A jelen ügyben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a jogorvoslati lehetőség az indítványozó előtt nyitva állt, a panaszos az adóhatóság elsőfokú határozatával szemben fellebbezett, a másodfokú jogerős határozatot pedig a bíróság adóperben felülvizsgálta. Ezzel az Alaptörvényben foglalt jogorvoslathoz való alapjog alkotmányosan védett tartalma teljesült. Emellett a felülvizsgálati kérelem is biztosítva volt a számára, melyet nem a képviselői jogosultság és kézbesítés körülményei, hanem a megfelelő határidőben kiállított és alakítható meghatalmazás csatolásának a hiánya akadályozott meg. A rendkívüli jogorvoslatra (felülvizsgálatra) senkinek, így a panaszosnak sincs az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdéséből levezethető alapjoga. A jogorvoslathoz való alapjog az Alkotmánybíróság irányadó fent hivatkozott gyakorlata értelmében nem terjed ki a felülvizsgálati kérelem mint rendkívüli jogorvoslat

előterjesztésére. A „Végzés2” tartalma (felülvizsgálati kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítása) és az említett alapjogok alkotmányos védelmi köre között – az indítványban felhozott érvek alapján – nincs tartalmi kapcsolat, ezért érdemi alkotmányossági összefüggés hiányában az Alkotmánybíróság az indítványt az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése tekintetében is elutasította.

Budapest, 2015. június 8.

Dr. Kiss László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3812/2012.

